

Referat fra møtet i Brukerutvalget for NAV-kontorene i Trondheim 15. november 2016.

Tilstede:

Fra Brukerutvalget:

- Bjørn Bratvik (leder), FFO
- Ota Ogie (nestleder), Sør-Trøndelag felles innvandrerråd
- John Jakobsen, Mental Helse
- Vilde Coward, Kirkens Bymisjon, Batteriet.
- Torgeir Søsnes, Næringsforeningen i Trondheimsregionen
- Svein Otto Nilsen, Kreftforeningen
- Jorunn Aune, SAFO

Fra Brukerrådet for ungdom:

- Kitty A. Semb
- Atle Olav Sognli
- Marianne Wagelid (leder)
- Kine Frostad Røen

Fra NAV:

- Sølvi Dahlen, leder NAV Lerkendal/Heimdal
- Unni Valla Skevik, leder NAV Midtbyen/Østbyen
- Anne Jamt, avd.leder, NAV Heimdal
- Tore Haller, avd.leder, NAV Heimdal
- Erla Gunnarsdottir, veileder NAV Lerkendal (kontakt mot brukerrådet for ungdom)
- Arild Kristensen, fagansvarlig, jobbhuset Midtbyen/Østbyen
- Ann Kristin Løe, NAV Sør-Trøndelag (leder for forskningsprosjektet «Praksis og kunnskapsutvikling i NAV»)
- Harald Solbu (sekretær for brukerutvalget i NAV-kontorene i Trondheim)

Fravær:

- Cato Johannessen, RIO
- Tore Solem, Døveforeningen
- Heidi Ingeborg Klokkervold, LO

Sak 1: Godkjenning av innkalling og referat.

Konklusjon og oppfølging:
Innkalling og referat godkjent.

Sak 2: Temamøte:

Om NAVs arbeid med ungdom under 30 år:

- Hva er målet med arbeidet?
- Hva gjør vi i dag?
- Hva kan gjøres enda bedre?

A. Antall/andel ungdommer NAV-kontorene i Trondheim jobber med v/Harald Solbu:

 Ungdommer som har med NAV å gjøre pr. oktober 2016

	Midtbyen	Østbyen	Lerkendal	Heimdal	SUM
Sosialhjelp 18 - 19	14	21	20	18	73
Sosialhjelp 20 - 25	80	93	67	41	281
Sosialhjelp 26 - 29	84	90	49	36	259
SUM sosialhjelp 18 - 29	178	204	136	95	613
Arbeidsavklaringspenger 18 - 19	12	8	9	9	38
Arbeidsavklaringspenger 20 - 25	149	148	150	93	540
Arbeidsavklaringspenger 26 - 29	159	192	157	101	609
SUM arbeidsavkl.penger 18 - 29	320	348	316	203	1187
Ordinære arbeidssøkere 18 - 19	18	30	33	16	97
Ordinære arbeidssøkere 20 - 25	138	135	136	124	533
Ordinære arbeidssøkere 26 - 29	201	214	174	113	702
Sum ordin. arb.søkere 18 - 29	357	379	343	253	1332
SUM ungdommer på NAV i Trh.	855	931	795	551	3132

Ungdom på NAV i prosent av befolkningen

	Midtbyen	Østbyen	Lerkendal	Heimdal	SUM
Sosialhjelp 18 - 19	1,2 %	1,8 %	1,6 %	2,0 %	1,6 %
Sosialhjelp 20 - 25	1,3 %	1,6 %	1,2 %	1,5 %	1,4 %
Sosialhjelp 26 - 29	2,1 %	2,1 %	1,3 %	2,0 %	1,9 %
SUM sosialhjelp 18 - 29	1,6 %	1,8 %	1,3 %	1,8 %	1,6 %
Arbeidsavklaringspenger 18 - 19	1,0 %	0,7 %	0,7 %	1,0 %	0,8 %
Arbeidsavklaringspenger 20 - 25	2,4 %	2,5 %	2,6 %	3,5 %	2,6 %
Arbeidsavklaringspenger 26 - 29	4,0 %	4,5 %	4,2 %	5,6 %	4,4 %
SUM arb.avkl.penger 18 – 29	2,8 %	3,1 %	2,9 %	3,8 %	3,1 %
Ordinære arbeidssøkere 18 – 19	1,5 %	2,6 %	2,6 %	1,8 %	2,2 %
Ordinære arbeidssøkere 20 – 25	2,2 %	2,3 %	2,4 %	4,7 %	2,6 %
Ordinære arbeidssøkere 26 – 29	5,1 %	5,0 %	4,6 %	6,3 %	5,1 %
Sum ord. arb.søkere 18 - 29	3,2 %	3,4 %	3,2 %	4,7 %	3,4 %
SUM ungdommer på NAV i Trh.	7,6 %	8,3 %	7,4 %	10,3 %	8,1 %

Fra spørsmål og innlegg rundt bordet:

- Det er forholdsvis få innvandrere blant ungdom på arbeidsavklaringspenger. Det ble drøftet om dette kan ha noe med informasjon om ordningen å gjøre, evt. om språkutfordringer kan spille inn. Hovedgrunnen til at det er få innvandrere blant de som mottar arbeidsavklaringspenger har noe med vilkårene for å kunne få arbeidsavklaringspenger å gjøre. Arbeidsavklaringspenger knyttes til konkrete og definerte helseutfordringer.
- Sjekket etter møtet: Det er ca. 20% av sosialhjelpsmottakerne som har ikkenorsk statsborgerskap, og det er ca. 30% av sosialhjelpsmottakerne som har fremmedspråklig bakgrunn.

B. Informasjon om jobbhuset for NAV Østbyen og NAV Midtbyen v/Arild Kristensen.

- Det vises til vedlagte powerpoint.
- Jobbhuset driver kurs og oppfølging av kursene i ettertid.
- Jobbhuset har også miljøtiltak for ungdom som har deltatt på kurs, og har intern arbeidspraksis for de som har nytte av dette.

Fra spørsmål og diskusjon rundt bordet.

- Ungdom som går på sosialhjelp får ofte tettere oppfølging enn ungdom som mottar Arbeidsavklaringspenger, fordi NAV-kontorene har mer ressurser til oppfølging av ungdom på sosialhjelp.
- Jobbhuset har hatt kurs både for ungdom som mottar sosialhjelp og ungdom som mottar arbeidsavklaringspenger (AAP). Gode resultater for begge grupper.
- De som driver jobbhus-kursene følger opp deltakerne i ettertid, slik at man unngår mange bytter av veileder.

**C. Informasjon om jobbhuset sør (for NAV Heimdal og NAV Lerkendal)
v/avdelingsleder Tore Haller**

- Det vises til vedlagte powerpoint
- Jobbhuset gir tilbud om kurs, og oppfølging i inntil 1 år etter kurs.
- Gjelder for ungdom som mottar sosialhjelp
- 5 kurs i året. Ca 15 ungdommer pr. kurs.

Fra spørsmål og diskusjon rundt bordet:

- Kursene aktuelle for de som er i stand til å delta i gruppe og være med i en gruppeprosess. Det er ikke alle i stand til.
- Bruker tid i kurset på å trene på intervjusituasjonen
- Kursene på jobbhuset sør har kanskje noe mer fokus på arbeidssøking enn kursene på jobbhuset øst. Her er det mer fokus på å bygge trygghet og tro på seg selv, økt bevissthet om seg selv.
- Jobbhuset øst har egne assistenter, rekruttert av tidligere kursdeltakere.
- Flere kurs på jobbhuset øst enn på jobbhuset sør.
- Jobbhuset øst er i et eget hus (Lademoen bydelshus), mens jobbhuset sør er i en egen del av huset der NAV Heimdal holder til.
- Kan det skje at antallet sosialhjelpsmottakere øker på grunn av jobbhus-kursene?
- Viktig at ungdom ikke «skremmes» bort fra NAV og isolerer seg «på gutterommet» slik at psykiske utfordringer ikke blir tatt tak i.

**D. Om forskningsprosjektet «Praksis og kunnskapsutvikling i NAV»
v/prosjektansvarlig Ann Kristin Løe.**

Ann Kristin viste dette bildet:

Praksis og kunnskapsutvikling i Sør-Trøndelag

Jobbhuset

- Brukerstyrt evaluering
- AAP-kurs

NAV Orkdal

- Kurs for ledige ungdommer med individuell oppfølging etter kurs

NAV Lerkendal

- Arbeidsinkludering for unge døve
- Brukerråd for ungdom
- Samhandlingskompetanse med andre aktører
- Individuell avklaring og kartlegging

Til sammen ca 30 prosjektdeltakere med brukerrepresentanter, NAV-veiledere og forskere

Fra framlegget og diskusjonen rundt:

- Det forskes rundt 6 ulike områder i til sammen 4 år. Avsluttes til jul.
- Kursene på jobbhuset øst er sentral i forskningen.
- Hovedintensjonen er å finne ut hvilke metoder og tiltak i NAV som fungerer best for ungdom.
- Forskningsmiljøer ved NTNU
- Det jobbes mye med å finne gode metoder når det gjelder karriereveiledning, slik at ungdom får en tydeligere framtidsplan raskere.
- 3 likeverdige hovedparter i forskningen: Brukere, NAV, forskningsmiljøene. Det arrangeres fellesmøter mellom partene.
- Evalueringen av jobbhuskursene er brukerstyrt. Brukerne har bl.a signalisert at det gis for lite informasjon om kursene til de som skal begynne på kurs.

E. Næringsforeningen for Trondheimsregionen v/Torgeir Søsnes.

- Det vises til vedlagte powerpoint.

Fra framlegg og diskusjon rundt bordet:

- Næringsforeningen jobber forebyggende, for å hindre at ungdom blir ledig.
- Foreningen har mange fagråd, og et av dem jobber med yrkesfag.
- Næringsforeningen ønsker bedre samarbeid mellom videregående skole og næringsliv.
- Det er etablert et eget forum/møteplass for rektorer ved videregående skoler i Trondheim, næringsforeningen, NHO og Sør-Trøndelag fylkeskommune.

- Det er etablert en pilot mot Tiller vgs innen bygg, helse/oppvekst og service/samferdsel der hovedmålet er å oppgradere lærerne slik at de har oppdatert og relevant kompetanse.
- Enighet om at vi trenger økt fokus på yrkesfag!
- Alle lærere i ungdomsskole og videregående har selv studiespesialisering, og er dermed ofte ikke gode nok formidlere av yrkesfaglig kompetanse.
- Vi må inn på ungdomsskolenivå, og også inn «på kjøkkenbordet til folk», dvs. komme i dialog med foreldre til ungdom som skal velge yrker.
- Bør lærere tvinges ut i praksis for å oppgradere seg?
- Mange ungdommer får oppfølging og ytelse fra NAV fordi det ikke er nok læreplasser innen enkelte fagområder. Fare for at man fjerner seg fra den yrkesutdanningen man har begynt på.
- Mange videregående skoler reduserer antallet yrkesfaglige skoleplasser fordi disse plassene er dyrere enn studiespesialiseringsplasser.
- Mismatch mellom skoleplasser og det samfunnet trenger. Mer må dreies over til yrkesfaglige plasser!
- Fagbrev innen barne- og ungdomsarbeider kan være problematisk fordi stadig flere stillinger innenfagområdet krever bachelornivå.
- Det skjer en del spennende i overgangen fra fagbrev til bachelorutdanning.

F. Brukerrådet for ungdom.

Kitty, Atle Olav, Marianne og Kine fra Brukerrådet presenterte arbeidet i rådet.

Fra presentasjonen og diskusjonen rundt bordet:

- Rådet ble opprettet gjennom forskningsprosjektet «Praksis og kunnskapsutvikling i NAV», i første rekke for å sikre mer likeverdighet mellom brukere, forskning og NAV i prosjektet.
- Medlemmer: 6 ungdomsrepresentanter, 1 forsker, 1 ansatt i NAV + brukerombudet til Trondheim kommune.
- Når forskningsprosjektet nå avsluttes har brukerrådet for ungdom nå foreslått overfor Brukerutvalget i NAV Sør-Trøndelag at det opprettes et fast brukerråd for ungdom på fylkesnivå, med ungdomsrepresentanter fra alle NAV-kontor.
- 2 av brukerrådsrepresentantene hadde et månedensengasjement på NAV Sør-Trøndelag i vår, der oppgaven var å kontakte flere hundre ungdom i forbindelse med forskningsprosjektet.
- Utfordring framover: Få brukerrådsrepresentanter, sårbart ved forfall/fracfall. Ønske om å gjøre brukerrådet større for å gjøre det mindre sårbart.
- Brukerrådsmedlemmene representerer ikke noen organisasjon. Ulike synspunkter på det rundt bordet. Enkelte organisasjoner har egne ungdomsrepresentanter. Man kunne også fått ungdommenes bystyre til å velge repr. til ungdommens brukerutvalg.
- Ungdommene ønsker å ha et eget brukerråd fordi de sakene som drøftes i det «vanlige» brukerutvalget på fylkesnivå ikke er særlig relevante for ungdom.
- Finnes ikke noe ungdommens brukerutvalg i NAV noen andre steder i landet.
- Ungdommene fra brukerrådet er opptatt av at NAV-ansatte må snakke MED og ikke TIL ungdommer. Viktig å bruke god tid til å bygge relasjon

mellom NAV-ansatt og ungdom. Man må passe på å ikke stille ungdommen opp mot veggen, ikke være så påtrengende og bombastisk.

- Ønskelig å møte ungdom på en annen arena enn på det ordinære NAV-kontoret.
- Det er ønskelig med flere samtaler, både individuelt og i gruppe. Ungdommer må sikres tett oppfølging, der man ser hele mennesket (utdanning, jobb, helse, økonomi osv).
- Saksbehandlere bør være «spesialister» på ungdom. Ikke alle er god til å snakke med ungdom.
- Jobbhuskursene passer ikke for alle. Det burde vært mer ulike kurstilbud.
- Det kan være aktuelt å ta inn 2 ungdommer i Brukerutvalget for NAV-kontorene i Trondheim.
- Sjekk nærmere ungdommens fylkesutvalg og ungdommens bystyre. Har brukerrådet for ungdom noe å hente hos dem?

Ungdomstemaet blir videreført på Brukerutvalgets møte 6. desember.